

שיחת השבוע

יהודים אינם מעגלים פינות

הציור הנפוץ של הלוחות נולד בעקבות ציורים של אמנים נוצרים, שתיארו בדמיונם החופשי את תבנית הלוחות כבעלי ראשים מעוגלים

תבנית הלוחות, על-פי צילום של ארון-הקודש בווינה (עיבוד מחשב: אליעזר מרגליות)

מי שמחפש דוגמה לקושי לעקור שיבושים שחדרו עמוק לתודעה - ימצא אותה בצורה הרווחת של לוחות הברית, שעליהם התורה מספר בפרשתי השבוע. בספרים, בסמלים של מוסדות ואף בבתי-כנסת רבים מופיע ציור של הלוחות שראשיהם מעוגלים. אך מתברר שזה שיבוש מוחלט וציור מוטעה, שחדר אלינו ממקורות זרים.

הציור הנפוץ של הלוחות נולד בעקבות ציורים של אמנים נוצרים, כמו רמברנדט, גוסטב דורה ואחרים. הללו תיארו בדמיונם החופשי את תבנית הלוחות כבעלי ראשים מעוגלים, וכך ציירו אותם. בעקבותיהם הועתקה התבנית הזאת גם לדפיישען של ספרים, שאף הם נעשו בדרך-כלל בידי אמנים לא-יהודים.

אגב, אין זו הטעות הבוטה היחידה של הציירים הנוצרים. מיכלאנג'לו צייר את משה רבנו כבעל קרניים, וזאת בשל הבנה מוטעית של התרגום הלטיני של הפסוק "כי קרן עור פני משה". כך גם הטעות הנפוצה של ציור התפוח כאילו היה פרי עץ הדעת, דבר שאין לו שחר במקורות.

לוחות מרובעים

בתלמוד (בבא-בתרא י"ד, א) מפורטות המידות המדוייקות של הלוחות: "הלוחות אורכן שישה ורוחבן שישה ועוביין שלושה". בהמשך הגמרא מפרטת את מקומם של הלוחות בארון הברית, לצד ספרי-התורה ושברי הלוחות. מעיון בדברים ברור לגמרי שהלוחות היו מרובעים ולא מעוגלים. עוד פרט חשוב שעולה מהדברים הוא, שכל אחד ואחד משני הלוחות היה ריבוע מדוייק (שישה טפחים על שישה טפחים) ולא מלבן.

בדרך זו צוירו הלוחות בימי קדם. אפילו לאחר שההשפעות הנוצריות כבר חדרו לציורים היהודיים, עדיין אנחנו מוצאים במקומות רבים

הקפדה על הצורה המקורית. כך, למשל, הספר 'שני לוחות הברית' (של"ה), שנדפס בשנת תנ"ח (1698), מעוטר בשני לוחות מרובעים - שני ריבועים מדוייקים, כפי שהיו הלוחות באמת.

ואכן, מחקרים תורניים רבים כבר הוכיחו כי ציור הלוחות המעוגלים הוא טעות גמורה, ובבתי-כנסת רבים החזירו עטרה ליושנה וחזרו לציור המקורי של הלוחות. הרבי מליובאוויטש גם הדגיש את הנזק החינוכי הנגרם לילדים, כשמתברר להם שדבר יסודי כליכך כמו לוחות-הברית השתבש בגלל השפעות זרות.

לחזור למסורת חז"ל

היו שמצאו גם משמעות סמלית בעובדה שבעיני הנוצרים הלוחות מעוגלים, ואילו ביהדות הת מרובעים. תפיסת-העולם הלא-יהודית מבוססת על 'עגול פינות'. הגויים נטלו מן היהדות תכנים וערכים, והתאימו אותם לצורכיהם. לעומת זה, אנחנו מחוייבים למה שנאמר בתורה, ועלינו להתאים את עצמנו אל התורה ולא להפך.

חשוב לתקן את הציורים המשובשים ולהשתדל להחזיר ככל האפשר את הצורה הנכונה של לוחות הברית, כפי שהיא מוגדרת במסורת חז"ל - שני לוחות, שני ריבועים מדוייקים. ויהי רצון שנזכה בקרוב לבניין בית-המקדש, שאליו יחזרו ארון הברית ובתוכו הלוחות המקוריים שקיבל משה בהר-סיני.

ספרים

חקת הפסח וערך השלחן

מאת רבי יצחק טייב
בהוצאת מאורות זרחו

הרב בנימין חזאד ערך מחדש את ספרו של רבי יצחק טייב על שולחן ערוך הלכות פסח, ובסופו חידושים על ההגדה של פסח. פורמט גדול, 356 עמ'. טל' 02-6519806.

דלות הכפירה

מאת פרופ' בנימין פיין
בהוצאת מוסד הרב קוק

המחבר, פיזיקאי בעל-שם, מציג בספרו את השקפת-העולם האמונית, המאמינה בהשגחה עליונה, מול תפיסה אתאיסטית-חומרנית, הרואה בחיים תוצר המקרה. ניתוח הדברים מבהיר את דלותה של תפיסת הכפירה. 185 עמ'. טל' 054-6559200.

כיבוד אב ואם

מאת זאב ריטרמן
בהוצאת תורה אור

סיפורים והוראות מאוצר ספרות חב"ד בנושא כיבוד הורים. מבחר סיפורים הממחישים כיצד ראוי לכבד הורים. 350 עמ'. טל' 08-8602399.

מאבק עיקש

מאת שמואל ארגמן
בהוצאת דני ספרים

סיפור עלילתי לבני הנעורים, שבמרכזו מאבקו העיקש של בן להוכחת חפותו של אביו. העלילה חוצה יבשות, ויש בה תפניות מפתיעות. 404 עמ'. טל' 08-6812225.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
5:15	5:50	5:58	5:21
6:16	6:51	6:51	6:18

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 973-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

השמחה הגדולה בגמר העבודה

עצומה על שזכה להתאחד עם הקב"ה עלידי תורתו ומצוותיו.

שמחה טהורה

השמחה הזאת באה לידי ביטוי דווקא בפורים קטן. בכל החגים והמועדים - אף שגם בהם חלה חובה מיוחדת של שמחה, ובמיוחד חגי הסוכות, זמן שמחתנו, ופורים, שבו צריכה להיות שמחה 'עד דלא ידע' - הרי השמחה בחגים האלה קשורה במצוות מיוחדות, ולכן אין כאן שמחה כעניין לעצמו.

לעומת זה, פורים קטן אין בו מצוות מיוחדות, והדבר שמייחד את היום הזה מהימים האחרים הוא השמחה שבו. זו אפוא שמחה טהורה, שמחה שמייצגת את השמחה הגדולה של יהודי לאחר שהוא מסיים את עבודתו לקונו. לכן השמחה הזאת היא גם הכנה לגמר העבודה הכללית של עם ישראל, בביאת משיח צדקנו, בגאולה האמיתית והשלמה, שאז תהיה "שמחת עולם על ראשם".

(לקוטי שיחות כרך כו, עמ' 209)

קרבנות התמיד - "שניים ליום תמיד".

שני הפסוקים האלה, המובאים בתחילת הספר ובסופו, מורים על שני עקרונות שחיובם תמיד. האדם נדרש לשים תמיד את הקב"ה לנגד עיניו - "שיויתי ה' לנגדי תמיד", וכמו כן עליו להיות שרוי תמיד בשמחה, כלשון הפסוק "טוב לב משתה תמיד".

שמחת ההתאחדות

אך כאן מתעוררת שאלה: הלוא השמחה היא חובה בסיסית בעבודת ה', וכל מצווה שיהודי עושה עליו לעשותה בשמחה. מדוע אפוא הרמ"א ממתין באזכור החובה התמידית של השמחה עד סוף השולחן-ערוך, וקושר אותה לפורים קטן דווקא?

נראה לומר שהשמחה שהרמ"א מדבר עליה איננה השמחה הבסיסית, "השמחה שישמח אדם בעשיית המצווה" (כלשון הרמב"ם), אלא הוא מדבר על שמחה אחרת - שמחה שבאה בגמר העבודה. לאחר שיהודי עבד את בוראו ומילא את מצוות קונו - הוא חש שמחה

חלק אורח-חיים בשולחן ערוך, שבו מפורטות ההלכות הנוגעות לאורח-חיים היום-יומי של יהודי, מסתיים בהלכות פורים, והסיום ממש עוסק בדיני פורים קטן ושולחן-פורים קטן.

בתוך השולחן-ערוך, שחיבר רבי יוסף קארו, מודפסות הערותיו והגהותיו של רבי משה איסרליש, שבני אשכנז נוהגים על-פי פסקיו, והן מכונות 'הגהות הרמ"א'. וכך הוא כותב בסוף ההלכה האחרונה של הספר: "יש אומרים שחייב להרבות במשתה ושמחה ב"ד אדר-ראשון, ואין נוהגין כן. מכל-מקום ירבה קצת בסעודה, כדי לצאת ידי המחמירים, וטוב לב משתה תמיד".

שני 'תמידים'

מובא בספרים שחתימת הספר אצל הרמ"א מתאימה לדברים שהוא מביא בתחילת חיבורו. הוא פותח את חיבורו ב"שיויתי ה' לנגדי תמיד", ומסיים ב"טוב לב משתה תמיד". יש כאן שני 'תמידים', שצריכים ללוות את חייו של יהודי, על משקל הציווי שנאמר בעניין

אמרת השבוע

אחד-עשר סממנים

רבי פינחס הלוי הורביץ, בעל ה'הפלאה', נזקק פעם אחת לערוך תפילה בביתו, וביקש לכנס מניין לתפילה. בני הבית יצאו אל הרחוב ואספו אנשים, והודיעו לרבי פינחס שכבר יש עשרה יהודים. הוא הביט במתכנסים והורה בשקט להזמין עוד יהודי אחד לתפילה.

בתום התפילה ניגש אל הרב אחד הנוכחים ואמר: "אני משער שרבנו נמנע מלצרף אותי למניין בהיותי עובר על מצוות התורה; אבל הלוא גם החלבנה, שריחה רע, נמנתה עם סממני הקטורת".

חייך רבי פינחס ואמר: "אכן צודק אתה, אבל משום כך שימשו להכנת הקטורת אחד-עשר סממנים..."

פתגם חסידי

"איש אינו אוהב כסף, כי הכסף אינו אוהב איש, ומתגלגל בכל פעם ופעם למקום אחר. האדם רק חומד את הכסף, ולכן לא ישבע כסף" (רבי מאיר מאפטה)

הקטרת קטורת | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

ביטול הזוהמה

בוזה נאמר שהקטורת באה להעביר ולבטל את הזוהמה והטינופת של יצר הרע. זהו שכותב הרמב"ם במורה נבוכים שהקטורת באה להעברת ריח רע.

(לקוטי שיחות)

קטורת זרה

"איש אשר יעשה כמוה להריח בה ונכרת מעמיו" (שמות ל, לח). 'קטורת' הוא מלשון התקשרות והתחברות. יש אדם שהוא מקטיר 'קטורת', נוהג כמנהג החסידים המקשרים ומייחדים קודשא בריך-הוא ושכינתה, אך הוא עושה זאת כדי "להריח בה" - שיהיה ריחו נודף ויצא לו שם של חסיד. עליו אומר הכתוב: "ונכרת מעמיו".

(הבעל-שם טוב)

הפיכת הדברים השפלים

הקטורת הייתה עשויה מסממנים שאינם ראויים לאכילה, ואילו בקרבנות התנאי להקרבנם הוא שיהיו ראויים לאכילה. יתרה מזו, בין סממני הקטורת הייתה גם החלבנה, שריחה רע, והיא רומזת לדברים שפלים ביותר. עלידי שמקטירים לה' נהפכו העניינים האלה ונתעלו לקדושה.

(לקוטי שיחות)

להיטיב הריח

"ויאמר ה' אל משה קח לך סמים, נטף ושחלת וחלבנה" (שמות ל, לד). כאשר היו שוחטים במקום המקודש בהמות בכל יום, ומחתיכים בו הבשר ושורפים ורוחצים בו הקרב והכרעיים, אין ספק שאילו היו מניחים אותו - היה ריחו כריח מקומות הבשר. מפני זה ציווה להקטיר בו קטורת שתי פעמים בכל יום, בבוקר ובין הערביים, להיטיב ריחו וריח בגדי כל העובד בו.

(מורה נבוכים)

השלמת הניקוי

חסיד אחד שאל את אדמו"ר הזקן: כיצד ייתכן שעבודת הקטורת, שהיא עבודה נעלית ביותר, לא באה אלא להעביר ריח רע? השיב לו הרבי: מביא הקרבן היה צריך גם להתחרט על חטאיו ולשוב בתשובה שלמה, ואז היה עונו מתכפר עלידי הקרבן. אך לפעמים קורה שהתשובה לא הייתה שלמה ועדיין נשאר משהו מסירחון החטא. הקטורת באה להסיר סירחון זה.

שלא יישאר ריח

הקרבן שהאדם מקריב פועל שהקב"ה יסלח לו, אבל ריח מהחטא נשאר. לכן מקטירים את הקטורת לאחר הקרבנות הקרבן, כדי להעביר את הריח הרע שנשאר גם לאחר הקרבנות הקרבן.

(הצמח-צדק)

חיכה לאורח

יצחק, אברך חסידי תושב סטמפורד היל בלונדון, יצא לנסיעת עסקים שגרתית בצפון אנגליה. תמיד הקפיד לחזור לביתו לקראת השבת, אבל הפעם ההשגחה העליונה סובבה את הדברים אחרת.

זה קרה לפני כיוכל שנים. תקלה במכונתו אילצה אותו לגרור את הרכב אל מוסך סמוך. שם בילה שעות רבות עד תיקון התקלה. התברר לו כי כבר לא יצליח לחזור ללונדון לפני כניסת השבת.

יצחק מצא את עצמו מתכוון לשבת בעיירה קטנה, שאין הוא מכיר בה איש. הוא שכר חדר במלון, הצטייד במעט מזון כשר, ולקראת כניסת השבת פנה אל בית הכנסת.

זה היה בית כנסת מהודר יחסית, אולם שררה בו עזובה. אך בקושי התקבץ מניין מתפללים, וגם הללו לא נראו שומרי תורה ומצוות.

לפתע ניגש אליו זקן, עטור זקן עבות, לחץ את ידו לשלום ובאנגלית עילגת שאל, כמעט בתחינה: "האם תואיל להיות אורחי בשבת?". יצחק הופתע וענה בידיש כי ישמח להיענות להזמנה. פני הזקן אורו, הוא חזר למקומו והתפילה החלה.

אחרי התפילה שאל יצחק את הזקן לשמו, והוא ענה כי שמו יעקב פרנקינוביץ', אך הוא קרוי יענקל. בינתיים הגיעו אל דירתו. היה עליהם לטפס במדרגות רבות, ויצחק הבחין כי הדבר מכביד מאוד על הזקן.

בדירה הקטנה היה השולחן ערוך לשני סועדים. יצחק הבין כי הזקן מתגורר לבדו, ותמה למה ערך שולחן לשניים. יענקל חיך והשיב כי מאז ומעולם הוא ממתין לאורח ונוהג להכין לו מקום.

זו הייתה סעודה מיוחדת במינה. השניים בילו בצוותא בדברי תורה ובשרי שבת עד שעה מאוחרת. בסיומה פנה האורח לחזור אל מלונן, אך הזקן התחנן שישאר ללון אצלו.

כל אותה עת ניקרה במוחו של יצחק השאלה מדוע אין מארחו עובר לגור בעיר גדולה, בין יהודים שומרי מצוות כמותו. בטרם שכב לישון אמר לו יענקל כי הוא מבטיח לספר לו בסעודה השלישית את סיפור חייו.

במשך הלילה השתעל הזקן תכופות שיעול קשה וממושך. בבוקר ניסה יצחק לשכנע אותו שלא ילך לביתו

הכנסת, אולם הזקן לא היה מוכן לשמוע על כך.

בהילוכם האיטי הלך וחזור לבית הכנסת ובמשך השבת כולה נקשרה בין השניים ידידות חמה. במיוחד התפעל יצחק מאמונתו העזה של האיש ומהתמימות שבה עבד את

בוראו. בהגיע הסעודה השלישית פתח הזקן בסיפורו, כפי שהבטיח.

הוא נולד ברוסיה. בשלב מסויים החליט סבו כי רוסיה אינה מקום בטוח, והמשפחה היגרה לאנגליה. הם הגיעו לעיירה זו, וכאן חיו חיי עוני, אולם בלי פחד ורדיפות.

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

התביעה 'עד מתי'

לצד האמונה בביאת המשיח והציפייה לבואו ("אחכה לו בכל יום שיבוא") יהודי נדרש גם לתבוע מהקב"ה את הגאולה. ידועים דברי רבי שמעון ב"ר יוחאי (מדרש תהילים מזמור יז), כי העדר התביעה על הגאולה ובניין בית המקדש עורר קטרוג קשה: "כל אותן אלפים שנפלו במלחמה בימי דוד, לא נפלו אלא על שלא תבעו בניין בית המקדש".

ה'חפץ־חיים' (חפץ־חיים על הסיפור סימן קסח) אומר שעלינו לתבוע את הגאולה כשם שפועל תובע את שכרו: "כמה פעמים ביום אנו מבקשים על הגאולה, אולם הבקשה בלבד אינה מספקת; יש לתבוע את הגאולה, כפועל שכיר המבקש את שכרו, שהדין הוא, שאם אינו תובע - אין חיוב לתת את שכרו בו־ביום. כן אנו צריכים לתבוע את גאולתנו".

תביעה בכל התוקף

בכמה וכמה מקומות בתנ"ך מובאת הקריאה לקב"ה בסגנון 'עד מתי'. גם בפיוטים שאומרים ב'תיקון חצות' מופיע הביטוי הזה, שיש בו משמעות של תביעה מהקב"ה - עד מתי יתימשך הגלות והשכינה תהיה מוטלת בעפר.

היו שניסו לטעון כי הביטוי 'עד מתי' בא לבטא כאב וצער ולא תביעה. על כך הגיב הרבי מליובאוויטש בשבת פרשת תישא, שושן־פורים קטן ה'תשד"מ (התנועותיות תשד"מ כרך ב, עמ' 1079): "ישאלו בן חמש למקרא מה פירוש התיבות 'עד מתי' [תיבות שלמדם כבר בחומש - בנוגע לגאולה ממצרים], האם זה סיפור דברים, הצעה או אפילו בקשה באופן ד'מהיכי תיתי', מן השפה ולחוץ, או שזוהי תביעה הנאמרת בכל התוקף. ואז ישמעו ממנו שהפירוש 'עד מתי' הוא - תביעה שנאמרת בכל התוקף!".

הרבי המחיש זאת מהנאמר בהפסרת השבוע: "הדרישה והתביעה שמתבטאת בלשון 'עד מתי' - מפורשת גם בהפסרה של שבת זו. בהפסרה מסופר על המאורע של אליהו בהר הכרמל, שבו פנה אליהו הנביא אל בני־ישראל ואמר להם: 'עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים, אם ה' הוא האלוקים לכו אחריו וגו'".

"כאשר נתבונן לרגע בפרטי מאורע זה - מצב שבו היו צריכים לפעול אצל כמה וכמה מבני־ישראל שידעו ש'ה' הוא האלוקים, ולא יעבדו לבעל חס' ושלוש, ולמטרה זו בנה אליהו הנביא מזבח והקריב קרבן בחוף... ובמעמד זה פונה אליהו הנביא אל בני־ישראל ואומר להם: 'עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים וגו' - בוודאי יגיע כל אחד ואחד למסקנה הכי פשוטה, שדבריו של אליהו הנביא לא נאמרו בתור סיפור בעלמא, או בתור הצעה בלבד.

"אליהו לא אמר: הקשיבו יהודים, ברצוני להעיר לכם, שלהיותכם 'עם חכם ונבון', סבורני שלא מתאים לכם להיות במצב של 'פוסחים על שתי הסעיפים'... אלא בוודאי נאמרו דברים אלו באופן של תביעה בכל התוקף - 'עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים'...!"

צעק מקירות ליבו

"כל מי שיש לו מושג כלשהו באהבת ישראל, ובפרט ואהבת לרעה כמון, וכל מי שיחשוב לרגע שמדובר על אליהו הנביא - יבין בפשטות עד כמה נגע לליבו של אליהו הנביא מצבם של בני־ישראל... אליהו הנביא כאב והצטער ביותר על מצבם של בני־ישראל, ולכן צעק מקירות ליבו ותבע מהם בכל התוקף: 'עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים'!"

"ועל־דרך־זה מובן בנוגע ללשון 'עד מתי' שמואב בפיוטים של 'תיקון חצות' - שמשמעות לשון זה היא באותו אופן כמו משמעות הלשון 'עד מתי' בפסוק הנ"ל, וכיוצא־בו, ותוכנו - תביעתם של בני־ישראל מהקב"ה שאינם יכולים לסבול עוד את הגלות!".

בעקבותיהם היגרו לעיירה עוד משפחות יהודיות, ונוצרה קהילה יהודית מכובדת. סבו וסבתו היו מכניסי אורחים, וסבו נהג לתת מתנה הגונה לכל נצרך, או הלוואה למי שהתבייש לקבל מתמיד.

ברבות הימים סחפה רוח ה'קדמה' את בני הקהילה. הדור הצעיר התפזר הרחק מההורים, וגם בניו ביניהם.

עוד בחיי סבו הציע לו יענקל לעבור למקום שבו יש חיים יהודיים הולמים יותר. הסב סירב. הוא טען כי בהיותם מעמודי התווך של הקהילה, חובה עליהם להישאר.

לפני פטירתו ביקש הסב מנכדו לא לעזוב את המקום. הוא סבר כי עצם העובדה שבביתו יוכל יהודי להתארח ולאכול כשר, היא סיבה מספקת להישאר. "מי יודע, אולי יבוא לכאן אורח באחד הימים, ואתה תקיים בו את מצוות הכנסת אורחים", אמר לו.

יצחק קלט לפתע כי בעצם הוא האורח שהזקן חיכה לו כל ימיו. דמעות עמדו בעיניו. הזקן נתקף שוב בשיעול קשה ואמר: "אינך צריך לרחם עליי. להפך, אינך יודע כמה אני אסיר תודה לך על שזיכית אותי במצוות הכנסת אורחים. עתה אני חש שמילאתי את שליחותי".

במוצאי השבת מיהר יצחק לחזור לביתו, אולם הבטיח לשוב לעיירה. הוא רצה להביא לזקן מתנה נאה ולדרוש בשלומו. כעבור כמה ימים אכן חזר, ופנה היישר אל דירתו של הזקן. לדפיקותיו לא בא מענה.

מודאג מיהר יצחק אל בית הכנסת ושאל את הגבאי לשלום הזקן. הגבאי הביט בו בעצב ואמר: "ביום ראשון הוא בא לבית הכנסת, נתקף בשיעול קשה ונפטר.

"רגע אחד", המשיך הגבאי, "אתה האורח שהיה כאן? יש לי משהו בשבילך". הוא הוציא חבילה ועליה רשום שמו של יצחק. "את החבילה השאיר יענקל על השולחן בדירתו".

נרגש פתח יצחק את החבילה. היו בה כמה ספרים ומכתב. הוא החל לקרוא: "ידידי היקר, הנני מרגיש כי אלה ימיי האחרונים. ביקורך הסב לי נחת ועונג, ואני מקווה שזכות המצווה תעמוד לי בעולם האמת. את הסיפור והחומש אני מעביר לרשותך, ומאחל לך כי תגדל את ילדיך בדרך התורה".

דמעות עמדו בעיניו. כששמע שאין מי שיאמר קדיש אחרי הזקן, הבטיח לעשות זאת. מאז הנהיג יצחק בביתו להכין תמיד מקום לאורח שאולי יבוא. היה בכך גם זיכרון להקרבה הגדולה של יענקל כל חייו בעבור מצוות הכנסת אורחים.

שקלים שאפשר למשש

כדי להתמקצע בעבודה הזאת". הוא הקים משפחה, וברקע נשמעים קולות הילדים המשחקים לצידו, לאחר שובם מהלימודים.

הומור עצמי

לצד עבודתו נעשה מרצה מבוקש בבתי-ספר. "אני פותח כל הרצאה במתן הודיה לה'. מי ששואל למה קרה לו כך או אחרת, מפקפק באמונה", הוא אומר. ההרצאות האלה מספקות סיפורים מרגשים. "בסוף אחת ההרצאות, שבה דיברתי על הצורך להודות לה', בלי טרונות, ניגשה אליי ילדה שגורשה מגוש-קטיף ואמרה: 'אתה רואה באמונה ואני עיוורת באמונה'. אני משתמש בסיפור הזה כדי להמחיש את המסר".

דבריו של חגי נשמעים ברכות: "התושבים בשכונה נהנים תמיד לדבר איתי. אברך אחד אמר לי שהצלחתי לשנות רחוב שלם בהארת הפנים שאני מקרין לכל אחד ואחד. לפני כמה חודשים הלכתי ברחוב, ונתקלתי בעובר-אורח. אמרתי לו בהומור: 'סליחה, שכחתי את המשקפיים שלי בבית'... האיש נהנה, צחק, ושמח".

מסביר לילדים

את האמונה והביטחון שלו הוא זוקף לזכות אימו. "כשהיא הבינה שיש לה ילד הסובל מקשיי ראייה, החליטה שהוא יהיה כמו כולם. היא תמיד

כבר שנים ציבור העיוורים מתלונן על הקושי להבחין במישוש הבהדלים שבין שטרי הכסף. אמנם יש בשטרות סימון כלשהו, אבל מתברר שהשימוש בשטרות מטשטש אותן, ובפועל אין העיוורים יכולים לדעת בעצמם את ערך השטר הנמסר לידיהם. הבעיה הזאת אמורה להיפתר בסדרת השטרות החדשה שינפיק בנק ישראל, והדבר בא על-פי בקשה אישית של עיוור.

לפני כשנה פגש חגי לוי (44), עיוור, אב לשישה, תושב שכונת רמות שבירושלים, את ירח טוקר, דובר יו"ר ועדת הכספים, וסיפר לו על הסימנים המיוחדים שעושים בעבורו על השטרות שבכיסו, כדי שיוכל לדעת איזה שטר לתת. טוקר העביר את העניין הלאה, ונגיד בנק ישראל החליט להיענות לאתגר.

רפלקסולוגיה בלי עיניים

"אני עיוור, ובכל יום אני מודה על כך מחדש לקב"ה. זה מה שנתן לי ה', ואני לא מתבייש בכך" - במילים האלה פותח חגי את שיחתו. הוא נולד בקריית-מלאכי, ומיד אותרו אצלו בעיות ראייה קשות. בהיותו בן שש איבד את ראייתו לגמרי. הוא למד ב'בית חינוך עיוורים' בירושלים ורכש כלים להתמודדות עם אתגרי החיים.

כשבגר, למד רפלקסולוגיה. "התחברתי מאוד למקצוע הזה", מספר חגי. "אני מטפל באנשים הסובלים מבעיות גב וכדומה. לא צריך לראות

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

בין חיוך לליצנות

שאלה: היכן עובר הגבול בין שמחה לליצנות?

תשובה: הלצה יכולה לשרת מטרות רציניות, ולא רק כאמצעי הסברה והמחשה. יש מקום לבידור כשר במסגרת לימוד תורה, כפי שרבה היה אומר לתלמידיו בדיחה לפני השיעור, כדי לשמחם ולפתוח את ליבם לתורה, ואחר-כך ישב באימה והחל ללמד את הסוגיה. יתרה מזו, מצאנו בגמרא שאליהו הנביא אמר על שני בדיחנים, המבדרים אנשים עצובים, שהם "בני עולם הבא!"

הבעיה מתחילה כשהבדיחה נעשית מטרחה לעצמה, כשתוכנה פוגע בבני-אדם או שהוא מנוגד לתורה. רבנו יונה מגדיר את הליצנות האסורה כאחת מאלו: מתן דופי בבני-אדם; לעג למצבם הכלכלי, החברתי וכדומה; 'חכם בעיניו' הדוחה כל ביקורת, ומהתל בפעולות ובדברים

"מודה לה' בכל יום". חגי בביתו, השבוע

דחפה אותי להצליח. וב"ה אני חי כמעט כאדם רגיל. אני מקפיד כל הזמן שילדי לא ירגישו שום חסר באבא שלהם. אני מדבר עם הילדים על הבעיה שלי, משתף אותם, ולפעמים אפילו צוחק על הבעיה".

סיפור השטרות, לדבריו, הוא בבחינת התקדמות ניכרת בצעדיה של החברה לקראת קהילת העיוורים. "עושים בשבילנו הרבה, ואני מקווה שכך יימשך. בסך-הכול החברה בישראל אוהבת אותנו מאוד ותומכת בנו", הוא מפרגן.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: שולחן חג

לכל חגי ישראל ומועדיו

מגוון שיחות לכל חג, מעובדות על-פי אוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1-718-6041020